

Dan Browni „Inferno“- Robert Langdon päästab neljandat korda maailma

Uudis, et Ameerika Ühendriikidest pärit kirjaniku Dan Browni sulest on üle nelja aasta ilmumas uus teos, tekitab minus ning ilmselt ka kümnetes miljonites teistes Browni austajates suure küsimuse: millega ta seekord suudab üllatada? Browni kõik eelmised romaanid, eelkõige „Da Vinci kood“ ning „Inglid ja demonid“, olid lati äärmiselt kõrgele tõstnud. Nii saigi enne jõule soetatud kirjastuse Ersen poolt 2013. aastal välja antud eestikeelse tõlkega „Inferno“.

„Inferno“ on kirjanikul järjekorras kuues romaan. Dan Brown alustas raamatute kirjutamist alles 32-aastaselt, kui lahkus õpetaja ametikohalt, et keskenduda kirjaniku elukutsele. Juba 2 aastat hiljem, aastal 1998, andis ta välja esimese romaani, kuid suurt edu raamatuga „Digitaalne kindlus“ ei kaasnenud. Brown saavutas läbimurde 2003. aastal, kui andis välja enda neljanda romaani, mis kandis nime „Da Vinci kood“. Dan Browni teoseid on tänaseks müüdnud üle 200 miljoni eksemplari ning Brownist on saanud üks hinnatumaid ulme – ning põnevuskirjanikke.

Dan Browni teostele on iseloomulik tempokas tegevustik, kunstiteoste ning hoonete äärmiselt täpne kirjeldamine ja ajaloolise tausta selgitamine. Samuti pistetakse teostes rinda koodide murdmisega. Erand ei ole ka „Inferno“. Browni neljas romaanis kuuest, kaasa arvatud kõige uuemas romaanis, on peategelaseks Harvardi sümboloog Robert Langdon, kellel on tulnud minevikus võidelda nii vabamüürlaste kui ka illuminaatidega. Seekordses romaanis kistakse Langdon järjekordsesse sündmustekeerisesse Itaalia südames, Firenze. Põnevusest pakataval teekonnal külastatakse ka Veneetsiat ning lõppmäng toimub Istanbulis. Kõigi kolme linna puhul on tegu kultuurist pakatavate sihtkohtadega ning see klappib ka Dan Browni käekirjaga. Brown on lõpetanud kunstikolledži ning suur huvi ajaloolise kunstiteoste vastu on kõikides tema romaanides märgatav.

Romaanis tuleb Langdonil joosta ajaga võidu ning päästa kogu maailm teadlase Bernard Zobristi valmistatud viirusese valla pääsemisest, mis muudaks kolmandiku populatsioonist viljatuks. Meeleheitlikul retkel läbib Langdon mitmeid ajaloolisi katakombe, salakäike ja

kirikuid kirikuid ning samuti peab ta leidma vihjeid legendaarse itaalia kirjaniku Dante Alighieri teosest „Põrgu“. Kaaslaseks on tal sel põneval teekonnal võluv Sienna Brooks ning neid on jälitamas salapärane organisatsioon Konsortsium.

Robert Langdon on autori *alter ego*. Mõlemad mehed on sündinud samal päeval ning samas kohas. Langdonit on kujutatud kui geeniust ning edukat õppejõudu, kes töötab mainekas Harvardi Ülikoolis. Kui arvestada Browni suurt huvi sümbolite maailma vastu ning tema lühikeseks jäänud õpetajakarjääri, siis ei tekigi kahtlustki, et Langdon on Browni ideaalkehastus mehest, kelleks ta oma unistustes saada tahtnuks.

Sienna Brooksi tegelaskuju on äärmiselt intrigeeriv. Ta oli lapsepõlvest saati erinenud teistest omavanustest. Erakordse intellekti tõttu tundis Sienna end justkui tulnukana, kes on üksildasena maailma lõksu jäänud. 7-aastaselt diagnoositi Siennale sügav depressioon. Peale seda muutus ta elu täielikult, sest Sienna suunas oma fookuse iseenda probleemidelt hoopis probleemidele tema ümber. Seejuures käis ta ka Filipiinidel abivajajaid aitamas ning nähes, kui palju inimesi elab viletsuses, mõistis ta, et maailm on huku äärel seoses ülerahvastumisega. Bernard Zobristi progressiivsed teooriad maailma rahvaarvu vähendamiseks tekitasid Siennas huvi transhumanismi vastu ning seal algas ka nende omavaheline tutvus. Sienna oli romaanis n-ö „topeltagent“, kes algselt oli küll Langdoni poolt, kuid hiljem tuli välja, et Langdonit vajas ta vaid selleks, et kaitsta Zobristi loodud viirust.

Konsortsium on salajane organisatsioon, mis täidab oma klientide soovid, esitamata mingeid küsimusi kavatsuste kohta. Zobristile seadsid nad valmis salajase labori koos eluruumidega, mitu erinevat identiteeti, turvalised sidepidamisvahendid, isikliku abi ja palju muud. Kuid tekib küsimus, miks Zobrist ennast siiski peitis ja kas tal oli ilmingimata vaja seda viirust luua? Ta tutvustas enda ideed Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) juhile, kes kuulutas aga kohe mehe hulluks ja lisis bioterroristide nimistusse. Selline käitumine aga ei olnud õige. Rahvaarvu pidurdamatu kasv on kolossaalne probleem ning olematuks seda muuta ei saa. Bernard Zobristi idee oli loomulikult hullumeelne ning ebainimlik, kuid midagi tuleb kiiremas korras ette võtta, sest vastasel juhul saavad Maa ressursid lihtsalt otsa. WHO oleks pidanud tekitama üldsuses arutelu antud probleemi teemal, mitte maha salgama Zobristi. Nii ei jäänud tal muud üle, kui tegutseda suure saladuskatte all ning luua viirus rahvaarvu kasvu peatamiseks.

Kas romaan täitis minu ootused? Ei, kindlasti mitte. „Inferno“ osutus minu jaoks pettumuseks ning ka rahvusvaheline meedia on avaldanud kergelt nõrdimust Browni uue romaani üle. Romaani probleemistik on küll päevakajaline, sündmustik äärmiselt kaasahaarav ja põnev ning ootamatuid pöördeid on palju. Seda kõike on Brown aga pakkunud oma eelmistes romaanides küllaldaselt ning mingisugust ohoo-efekti romaani lugemisel ei tekkinud. Teosel on minu silmis kaks rasvast miinust. Esiteks on kirjanikul ilmselt avaldamisega kiireks läinud ja ta pole süvenenud loo lõpplahendusse, kus Zobristi viirus pääseb valla, nakatades 1/3 inimkonnast. Üldine meeleolu jääb siiski positiivseks ning isegi Langdon arvab, et viiruse vallapääs oli inimkonna seisukohast hea, sest vastasel juhul saaksid Maa varud lihtsalt otsa. Kui aga loogiliselt mõelda, siis olukorras, kus 1/3 inimkonnast jääks viljatuks ja selline tendents jätkuks edasi igas sugupõlves, sureks inimkond mõne aja pärast välja, kindlasti kiiremini, kui see juhtuks ülerahvastumisega. Teiseks miinuseks oli liiga täpsed ehitistekirjeldused, mis võisid küündida leheküljepikkuseks. Lugeja saaks minu meelest kohalolemise taju kätte ka poole lühema kirjelduse teel. Sellega läks kirjanik pisut liiale. Soovitus siit ka Brownile: vähem kirjeldamist, rohkem tegevust! Raamat sobib lugemiseks põnevuskirjanduse austajatele ning taasavastamise rõõmu leiavad ka kõik need, kes Veneetsias, Firenzes või Istanbulis varem käinud. Dan Browni fännidele on see romaan aga siiski kohustuslik, sest kirjanik avaldab teoseid ju niivõrd harva.

- Nimi: Sander Lootus
- Kool: Tallinna Reaalkool
- Klass: 12 b
- Juhendaja: Piret Järvela